

SPIS TREŚCI

„Zgrzeszyłeś bracie Jefimiczu”, czyli orientalizm po rosyjsku.	
Przedmowa do przekładu polskiego	9
Przedmowa.....	17
Rozdział 1. Dyskurs imperialny.....	21
Kaukaz Północny – królestwo „osobliwości i sprzeczności trudnych do pojęcia” ..	21
Orientalizm.....	23
Rosja jako imperium	24
Rozdział 2. Podbój i wysiedlenia.....	31
Kaukazie, drżyj!	31
Nowi poddani cara	36
Opór w imię islamu.....	38
Wysiedlenia	42
Wojna bez końca	46
Granice imperialnej <i>urawniłowki</i>	51
Rozdział 3. Towarzystwo Odbudowy Chrześcijaństwa Prawosławnego na Kaukazie... 59	
Prawosławie kontra islam na rubieżach imperium.....	59
Historia towarzystwa.....	63
Gruzja <i>semper fidelis</i>	65
Język i <i>metoda Ilminkiego</i>	68
Rozdział 4. Rosyjscy etnografowie i kaukascy górale: formowanie narodów	81
„Ukryte siły narodu”	81
Rosyjski romantyzm i europejska literatura podróżnicza	83
Michaił Woroncow: oświeceniowe państwo w natarciu	85
Adolf Berze (Bergé): towarzystwa naukowe i odkrywanie starożytności	88
„Realizm” etnograficzny	94
Zapisywanie języków	101
Wytyczanie granic	106
Rozdział 5. Prawo zwyczajowe kontra szariat: oswojanie „dzikości”.....	111
Prawo carów, prawo górali	112

Przestępczość ludzi gór	121
„Rusyfikacja” wymiaru sprawiedliwości	128
Rozdział 6. Szamil w Rosji i Rosja w Szamilu, 1859–1871	133
Szamil w literaturze rosyjskiej	133
Rosyjskie tourné Szamila	138
Szamil w Kałudze, 1859–1871	143
Potomstwo Szamila	145
Rozdział 7. Rusyfikacja i upajanie się podbojem	149
Narody małe i wielkie	150
„Kwestia wschodnia” na własnym podwórku	155
Wspomnienia i relacje z podróży	157
Kolonizacja: kto jest mile widziany?	159
Nieudany przeszczep: rosyjscy osadnicy na Kaukazie	162
Podsumowanie: Rosyjscy kolonialiści na straży głosu kaukaskich przodków	167
Posłowie: Za fasadą „radzieckiej przyjaźni narodów”	177
Wojna i pokój na Kaukazie. Posłowie do przekładu polskiego	183
Przypisy	185
Bibliografia (poszerzona i uzupełniona o prace w języku polskim)	245
Źródła archiwalne	270
Spis map i ilustracji	273
Indeks osób	275
Indeks nazw geograficznych, grup etnicznych i wspólnot religijnych	281